

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

18–22. januar 2021.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Januar 2021.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 22.01.2021	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.841,47	1,94%	15,65%
Dow Jones Industrial	SAD	30.996,98	0,59%	6,20%
NASDAQ	SAD	13.543,06	4,19%	44,32%
Dax 30	Nemačka	13.873,97	0,63%	2,65%
CAC 40	Francuska	5.559,57	-0,93%	-7,51%
FTSE 100	Velika Britanija	6.695,07	-0,60%	-11,58%
NIKKEI 225	Japan	28.631,45	0,39%	19,14%
Shanghai Composite	Kina	3.606,75	1,13%	17,84%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u bp	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,71%	1,3	-12,8
	10y	-0,51%	3,0	-25,4
Francuska	2y	-0,61%	3,1	-5,3
	10y	-0,28%	4,1	-27,2
Španija	2y	-0,50%	2,2	-13,0
	10y	0,12%	6,4	-28,9
Italija	2y	-0,22%	11,2	-21,9
	10y	0,75%	13,8	-59,6
UK	2y	-0,13%	0,9	-56,8
	10y	0,31%	2,0	-32,7
SAD	2y	0,12%	-1,2	-140,5
	10y	1,09%	0,3	-68,2
Kanada	2y	0,19%	3,6	-135,5
	10y	0,84%	3,8	-60,6
Japan	2y	-0,14%	-1,3	-1,2
	10y	0,04%	0,5	4,2

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena EUR u %			Kurs	Promena USD u %		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,2167	0,60%	9,75%	USD/EUR	0,8219	-0,59%	-8,89%
EUR/GBP	0,8895	0,07%	5,34%	USD/GBP	0,7310	-0,54%	-4,03%
EUR/CHF	1,0780	0,15%	0,34%	USD/CHF	0,8860	-0,45%	-8,57%
EUR/JPY	126,31	0,61%	3,70%	USD/JPY	103,81	0,00%	-5,52%
EUR/CAD	1,5489	0,74%	6,24%	USD/CAD	1,2730	0,13%	-3,21%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR				LIBOR							
	nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,56%	0,5	-2,5	0,05%	-3,0	-149,0	0,05%	0,0	-66,2	-0,73%	-0,1	-1,5
1M	-0,56%	0,0	-9,1	0,12%	-0,5	-153,5	0,03%	-0,1	-60,1	-0,81%	0,3	-4,6
3M	-0,54%	1,2	-15,0	0,22%	-0,8	-158,6	0,04%	0,7	-65,5	-0,76%	0,6	-8,8
6M	-0,53%	0,7	-19,6	0,24%	-1,2	-158,9	0,04%	0,3	-69,5	-0,72%	0,3	-10,2
12M	-0,50%	1,0	-25,6	0,31%	-1,0	-160,7	0,08%	0,4	-72,0	-0,61%	0,2	-11,4

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci a ESTR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.

Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q4 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12.09.19.	11.03.21.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15.03.20.	27.01.21.	0,00-0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19.03.20.	04.02.21.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27.03.20.	10.03.21.	0,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	25.03.21.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,60% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,2054 do 1,2190 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,2075 do 1,2167 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Početkom nedelje na tržištu je bila izražena averzija prema riziku, nakon što je u petak objavljeno da je maloprodaja u SAD smanjena u decembru, treći mesec zaredom, što je povećalo zabrinutost oko ekonomskog oporavka, pa je dolar, kao *safe-haven* valuta, dobijao na vrednosti u odnosu na evro. Na jačanje *risk-off* sentimenta uticao je i rast novih slučajeva *COVID-19* u Evropi i politička neizvesnost u Italiji. Bolji ekonomski podaci u Kini donekle su poboljšali sentiment i sprečili veće slabljenje rizičnih valuta. Tržišta u SAD u ponedeljak su bila zatvorena zbog praznika, a pažnja investitora bila je usmerena na inauguraciju Džozefa Bajdena za novog predsednika SAD i obraćanje Dženet Jelen, koja je predložena za sekretara Trezora SAD, pred Odborom za finansije Senata, gde se očekivalo da će pozvati Kongres da podrži Bajdenov paket pomoći u vrednosti od 1.900 milijardi dolara, kao i da će naglasiti da administracija novog predsednika neće težiti deprecijaciji dolara u odnosu na druge valute, već da će imati za cilj da se kurs formira na tržišnim principima.

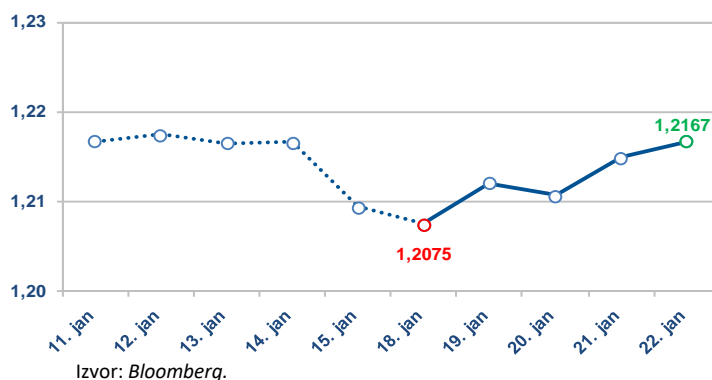
U utorak je na tržištu došlo do poboljšanja sentimenta, nakon obraćanja Jelen koja je, kao što se i očekivalo, istakla potrebu za velikim fiskalnim stimulusom, navodeći da koristi nadmašuju troškove tereta većeg javnog duga. Na jačanje evra uticala je i objava *ZEW* indeksa ekonomskih očekivanja u Nemačkoj koji je u januaru povećan za 6,8 poena na 61,8.

U izveštajnom periodu evro je ojačao prema dolaru za 0,60%.

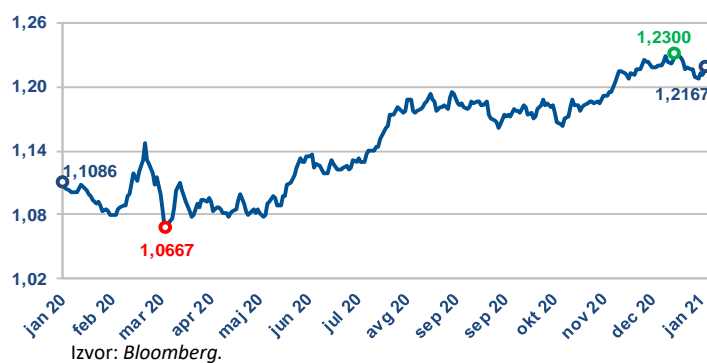
Sredinom nedelje nastavljeno je povećanje apetita za rizikom kod investitora i globalno slabljenje dolara, ali je evro oslabio u odnosu na dolar, usled problema velikog broja evropskih zemalja da spreče širenje virusa i zabrinutosti da bi nova varijanta virusa mogla da izazove još strože mere, kao i zbog nešto sporijeg odvijanja procesa vakcinacije u odnosu na SAD i UK, što bi dodatno moglo sputati oporavak ekonomije zone evra.

U četvrtak, objavljeni ekonomski podaci, koji su bili bolji od očekivanja, zajedno sa već prisutnim optimizmom oko masivnog stimulativnog paketa, podstakli su očekivanja bržeg ekonomskog oporavka u SAD, što je uticalo na slabljenje dolara. Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD je u toku nedelje koja se završila 16. januara iznosio 900 hiljada, ispod očekivanih 935 hiljada i 926 hiljada u nedelji pre. Istog dana, održan je redovni sastanak *ECB-a*, na kome nije bilo promene monetarne politike, a evro je ojačao u odnosu na dolar, jer su tržišni učesnici sastanak protumačili kao nešto optimističniji. *ECB* je navela da privremeni program kupovine *PEPP* ne mora biti iskorišćen u punom obimu, ali da isto tako može biti i dodatno povećan.

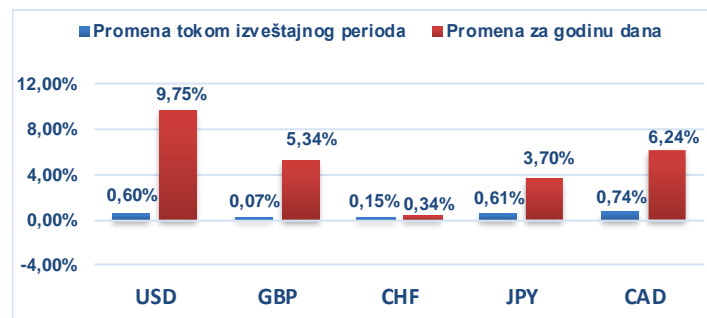
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Krajem nedelje evro je nastavio da dobija na vrednosti u odnosu na dolar. Kompozitni *PMI* indeks zone evra, prema preliminarnoj proceni za januar, smanjen je na 47,5 sa 49,1 u decembru, dok je kompozitni *PMI* indeks u SAD, prema preliminarnim podacima za januar, povećan u odnosu na prethodni mesec sa 55,3 na 58,0. Međutim, objava ovih podataka nije imala većeg uticaja na kretanje valutnog para.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,2167 dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD su tokom izveštajnog perioda neznatno su smanjeni kod instrumenata kraće ročnosti, dok su kod instrumenata duže ročnosti neznatno porasli, tako da se nagib krive nije znatnije menjao, nakon snažnog povećanja od prošle nedelje. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 1,2 b.p. (na 0,12%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 0,3 b.p. (na 1,09%).

Objavljeni podaci u toku nedelje ukazuju na to da je nastavljen solidan oporavak američke ekonomije i početkom ove godine, uprkos nastavku snažnog širenja epidemije i uvedenim restriktivnim merama, za razliku od zemalja u Evropi, gde je poslednji talas epidemije doveo do usporavanja i kontrakcije ekonomske aktivnosti.

Kompozitni PMI indeks u SAD, prema preliminarnim podacima za januar, povećan je u odnosu na prethodni mesec sa 55,3 na 58,0, ukazujući na snažan početak 2021. godine, usled optimizma zbog započete vakcinacije i nove administracije u SAD, koji bi trebalo da pokrenu jak privredni rast. Komponenta indeksa koja se odnosi na uslužni sektor zabeležila je rast sa 54,8 u decembru na 57,5 u januaru, pre svega zbog povećanja tražnje kod kupaca. Komponenta indeksa koja se odnosi na proizvodni sektor takođe je ostvarila snažan rast, nezabeležen još od avgusta 2014. godine, sa 57,1 na 59,1. Na rast je, pored povećanja proizvodnje i novih porudžbina, uticao i veći poremećaj u lancima snabdevanja, kao i porast eksterne tražnje.

PMI indeks ukazuje na nastavak ekspanzije i u proizvodnom i uslužnom sektoru.

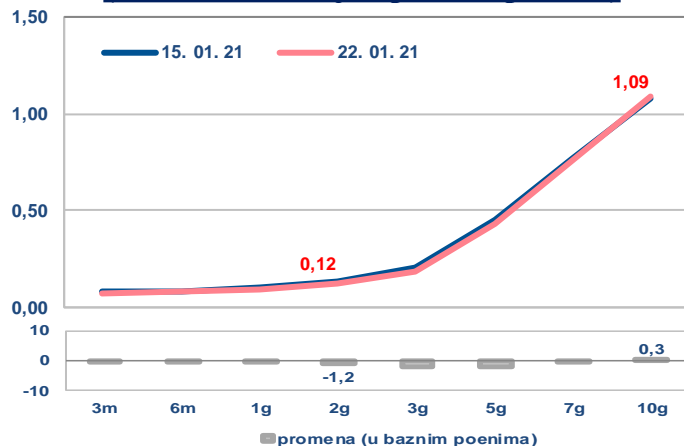
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD je u toku protekle nedelje (koja se završila 16. januara) iznosio 900 hiljada, ispod očekivanih 935 hiljada i 926 hiljada u nedelji pre (revidirano sa 965 hiljada). Broj novih prijava se i dalje nalazi na visokom nivou, ukazujući na dalji negativan uticaj pandemije i uvedenih restriktivnih mera na tržište rada. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za socijalnu pomoć u nedelji pre (do 9. januara) takođe je smanjen, na 5,054 miliona sa 5,181 miliona u nedelji pre (revidirano sa 5,271 miliona).

Pokazatelj poslovnih očekivanja u oblasti koje pokriva FED iz Filadelfije u januaru je povećan na 26,5, što je najviši nivo od početka pandemije, nakon što je u prethodnom mesecu zabeležio snažan pad (9,1). Rast vrednosti beleži se kod ključnih komponenata – novih porudžbina, isporuka i zaposlenosti. Takođe, indeks očekivanja opštih uslova poslovanja u narednih 6 meseci beleži rast na 52,8 (sa 43,1 u decembru), ukazujući na nastavak solidnog oporavka aktivnosti u prerađivačkom sektoru u ovom regionu početkom godine.

U obraćanju pred Odborom za finansije Senata Dženet Jelen, koja je predložena za mesto sekretara Trezora SAD, pozvala je članove Kongresa da podrže Bajdenov paket pomoći građanima i ekonomiji SAD u vrednosti od 1,9 milijardi dolara, te da treba pružiti veliki fiskalni podsticaj u uslovima kada su kamatne stope na istorijski najnižim nivoima, uzimajući pritom u obzir i već veliki teret javnog duga, kao i da neće biti intervencija od strane FED-a zarad slabljenja dolara u odnosu na druge valute, već da će tržište određivati njegovu vrednost.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

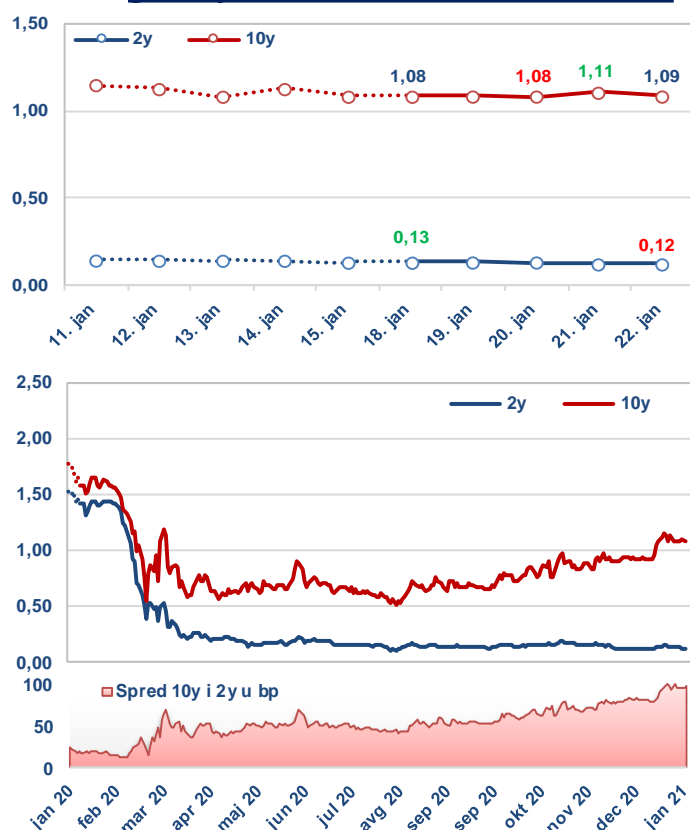
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivan i podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	Jan	-	58,0	55,3
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti (u 000)	16. Jan	935	900	926
Pokazatelj poslovnih očekivanja FED-a iz Filadelfije	Jan	11,8	26,5	9,1

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica su blago povećani duž cele krive, uz nešto veći rast prinosa na dužim rokovima. Do rasta prinosa došlo je pre svega nakon sastanka ECB, koji su tržišni učesnici protumačili kao nešto optimističniji. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za 1,3 b.p. i iznosio je $-0,71\%$, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za 3 b.p. i iznosio je $-0,51\%$.

ECB je na sastanku potvrdila dosadašnje mere monetarne politike. Referentna kamatna stopa, kao i kamatna stopa na kreditne i depozitne olakšice zadržavaju se na postojećim nivoima, odnosno 0% , $0,25\%$ i $-0,50\%$, respektivno. ECB očekuje da kamatne stope ostanu na trenutnom ili nižem nivou sve dok u svojim projekcijama ne bude očekivala inflaciju od nešto ispod 2% . Neto kupovina aktive u okviru programa PEPP iznosi 1.850 milijardi evra. Kupovine će trajati najmanje do kraja marta 2022, odnosno sve dok ECB ne proceni da je kriza izazvana korona virusom završena. **Kupovine u okviru programa PEPP sprovodiće se kako bi se očuvali povoljni uslovi finansiranja, pri čemu on ne mora biti iskorišćen u punom obimu, ali isto tako može biti i dodatno povećan.** Reinvestiranje dospelih HoV vršiće se najmanje do kraja 2023. g. Neto kupovina aktive u okviru programa APP nastaviće se u mesečnom iznosu od 20 milijardi evra, a trajaće dokle bude trebalo, odnosno završiće se nešto pre početka povećanja kamatnih stopa ECB. Sredstva od dospelca instrumenata kupljenih u okviru programa QE, biće reinvestirana u dužem periodu nakon početka povećanja kamatnih stopa ECB-a. Povoljniji uslovi dugoročnih kredita bankama u okviru programa TLTRO važiće do juna 2022. godine.

ECB je na sastanku potvrdila dosadašnje mere monetarne politike.

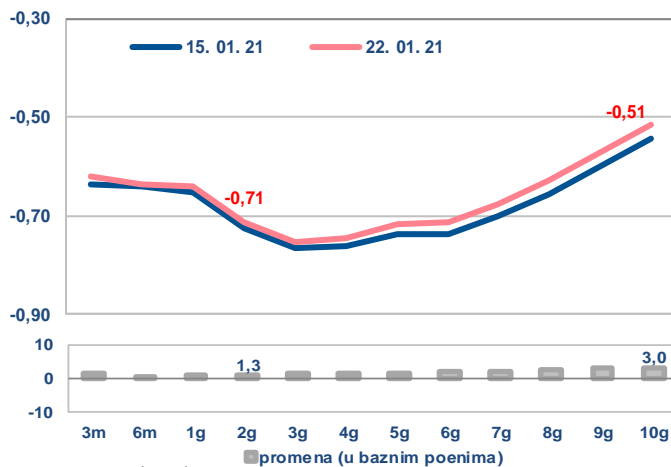
Kompozitni PMI indeks zone evra, prema preliminarno proceni za januar, smanjen je na 47,5 sa 49,1 u decembru, ukazujući na usporavanje oporavka ekonomske aktivnosti, usled ponovnog širenja virusa korona i uvođenja rigoroznih zaštitnih mera u većini evropskih zemalja. To je pre svega posledica pada aktivnosti u uslužnom sektoru, gde se vrednost indeksa peti mesec uzastopno našla u zoni kontrakcije i u januaru je iznosila 45,0, nakon 46,4 u decembru. Nasuprot tome, proizvodni sektor i dalje beleži rast aktivnosti, na šta upućuje i zadržavanje komponente indeksa koja se odnosi na proizvodni sektor u zoni ekspanzije – 54,7 u januaru, nakon 55,2 u decembru.

ZEW indeks očekivanja u Nemačkoj povećan je za 6,8 poena u januaru, na 61,8, dok je ZEW indeks očekivanja u zoni evra povećan za 3,9 poena, na 58,3. ZEW indeks procene trenutne situacije povećan je za 0,1 poen u Nemačkoj i iznosi $-66,4$, dok je u zoni evra smanjen za 3,2 i iznosi $-78,9$. Predsednik ZEW Instituta, Vambah, izjavio je da su uprkos neizvesnosti oko trajanja mera izolacije, izgledi za nemačku ekonomiju blago poboljšani, pri čemu rezultati ankete pokazuju da su naročito poboljšana očekivanja izvoza.

Prema istraživanju koje je sproveo Blumberg, stopa rasta BDP-a u zoni evra iznosiće $-7,3\%$ za 2020, $4,3\%$ i $3,9\%$ u 2021. i 2022, respektivno. Procene inflacije iznose $0,9\%$ i $1,2\%$ za ovu i narednu godinu. Očekuje se da do kraja drugog kvartala 2023.g (perioda na koji se odnosi istraživanje) stopa na depozitne olakšice ostane na nivou od $-0,50\%$.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

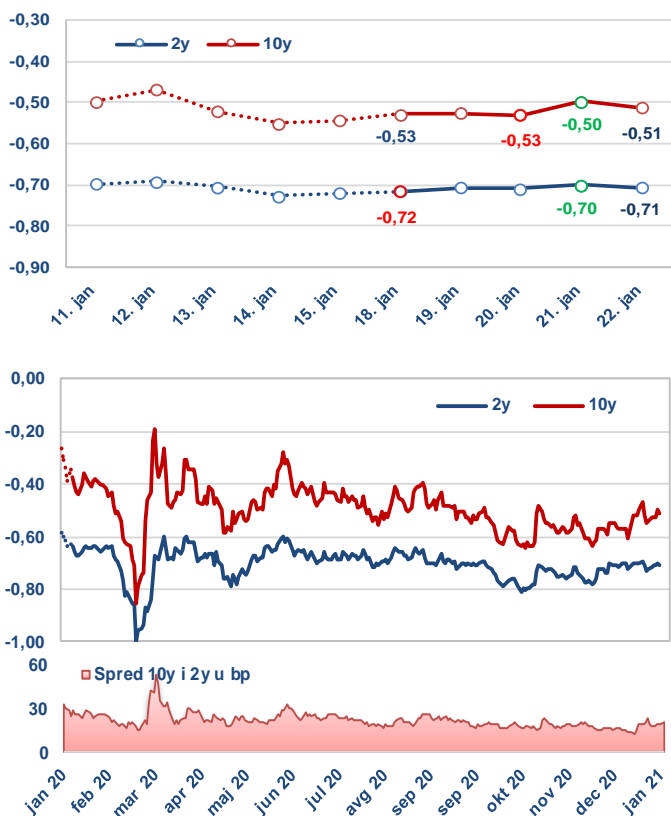
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, zona evra, preliminarno	Jan	47,6	47,5	49,1
ZEW indeks očekivanja, Nemačka	Jan	59,4	61,8	55,0
Stopa inflacije, zona evra, finalno	Dec	-0,3%	-0,3%	-0,3%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

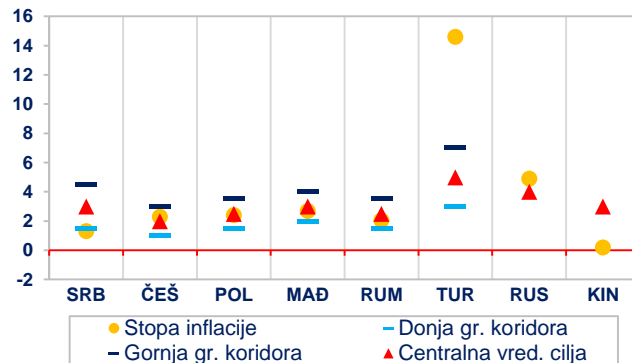
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj Q1, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10.12.20	11.2.21	-
Češka (CNB)	0,25	-0,75	7.5.20	4.2.21	0,25
Poljska (NBP)	0,10	-0,40	28.5.20	3.2.21	0,10
Mađarska (MNB)	0,60	-0,15	21.7.20	26.1.21	0,60
Rumunija (NBR)	1,25	-0,25	15.1.21	9.2.21	-
Turska (CBRT)	17,00	2,00	24.12.20	18.2.21	-
Rusija (CBR)	4,25	-0,25	24.7.20	12.2.21	4,25
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / * T1 2021. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu anketa iz novembra 2020, osim za Poljsku, Rusiju i Kinu (ankete iz decembra).

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Stopa rasta BDP-a u Kini je u četvrtom tromesečju 2020. iznosila 6,5% međugodišnje, značajno iznad tržišnih očekivanja (6,2%), u uslovima snažnog oporavka izvozne aktivnosti. Dinamičan oporavak kineske ekonomije omogućen je uspešnim kontrolisanjem širenja pandemije virusa korona, ali i merama fiskalne i monetarne relaksacije, kojima je pružena podrška investicionim aktivnostima. Na nivou 2020. godine, privredni rast Kine iznosio je 2,3% međugodišnje (očekivano: 2,1%), što je najviši rast u 2020. godini u segmentu najvećih ekonomija. Analitičari očekuju snažan rast BDP-a Kine u 2021. godini (8,2% međugodišnje), u uslovima delovanja efekta niske baze iz prve polovine 2020. godine, kao i očekivanja da će rasprostranjenost vakcinacija usporiti širenje virusa korona, što će uticati na oporavak eksterne tražnje, a samim tim i proizvodne i izvozne aktivnosti u Kini.

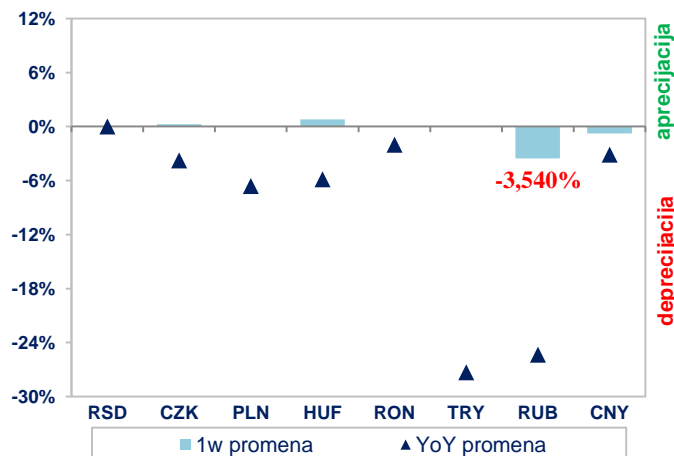
Centralna banka Turske (CBRT) je na sastanku 21. januara zadržala referentnu stopu na nepromenjenom nivou od 17%, što je u skladu sa očekivanjima većine analitičara. CBRT je ponovila stav da će nastaviti sa vođenjem restriktivne monetarne politike sve dok ekonomski pokazatelji ne budu ukazivali na trajni pad stope inflacije. Odluka CBRT je doneta u uslovima visoke stope inflacije, koja je u decembru 2020. godine iznosila 14,6% međugodišnje (inflacioni cilj: 5%). U saopštenju CBRT se navodi da se inflacioni izgledi u Turskoj nalaze pod jakim uticajima dinamike domaće tražnje, deprecijacije lire u prethodnim mesecima, povećanja cene hrane i drugih roba na međunarodnom tržištu, ali i inflacionih očekivanja. Lira je neposredno nakon odluke CBRT ojačala prema dolaru za 0,7%, dok je na nedeljnom nivou bila relativno stabilna.

Harmonizovani indeks potrošačkih cena u Poljskoj ostao je na nešto višem nivou u decembru (3,4% međugodišnje), što je značajno iznad podatka koji objavljuje lokalna statistička agencija (2,3%). Nešto umereniji inflacioni pritisci u Poljskoj u prethodnom periodu uglavnom predstavljaju rezultat delovanja efekta baze, čiji će se uticaj nastaviti i tokom prvog kvartala 2021. godine.

Prema podacima agencije Bloomberg, američki listirani fondovi koji investiraju sredstva u zemlje u razvoju (Emerging-Market ETFs) su tokom izveštajnog perioda zabeležili prilive od 0,46 milijardi dolara, što je manje u poređenju sa prethodnom nedeljom (3,55 milijardi dolara). Međutim, prilivi sredstava u ove fondove se beleže već dvanaestu nedelju uzastopno.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	2,679	-9,3	-31,6
Češka	1,270	-1,6	-39,8
Poljska	1,205	1,8	-105,7
Mađarska	2,257	-6,0	6,1
Rumunija	2,727	-21,4	-151,1
Turska	12,900	-15,0	245,0
Rusija	6,270	14,0	7,0
Kina	3,123	-2,0	10,6

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila rast od 1,32%. Ona se kretala u rasponu od 1.837,68 do 1.864,85 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

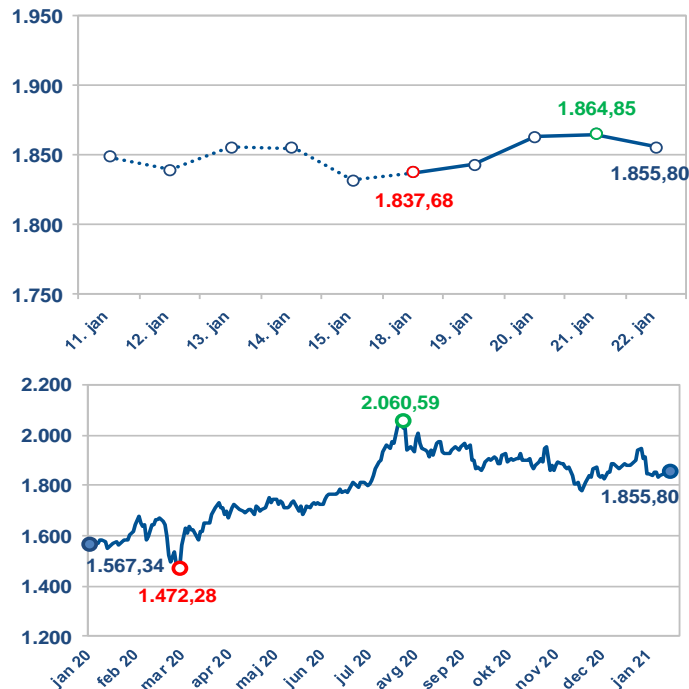
Na rast cene zlata, u posmatranom periodu, uticali su sledeći faktori: najave novih i produženje postojećih restriktivnih mera širom sveta, zastoji u procesu vakcinacije (nestašica vakcina), paket fiskalne podrške u SAD (oko 1.900 milijardi dolara) i druge mere koje tržište očekuje od nove administracije SAD, slabljenje vrednosti USD, kao i saopštenje MMF-a o potrebi pribavljanja više sredstava za pomoć zaduženim zemljama uz naglašavanje neizvesnih globalnih ekonomskih izgleda i sve veće razlike između bogatih i siromašnih zemalja.

Cena zlata je porasla za 1,32% i na kraju izveštajnog perioda je iznosila 1.855,80 USD/Oz.

Na povremeni pad cene zlata, tokom posmatranog perioda, uticali su sledeći faktori: sentiment na finansijskom tržištu koji je bio na nešto višem nivou nakon inauguracije novog 46. predsednika SAD Džo Bajdena, kao i povremeno jačanje vrednosti američkog dolara.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa *Brent* od 0,48%, koja se kretala u rasponu od 54,18 do 55,79 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

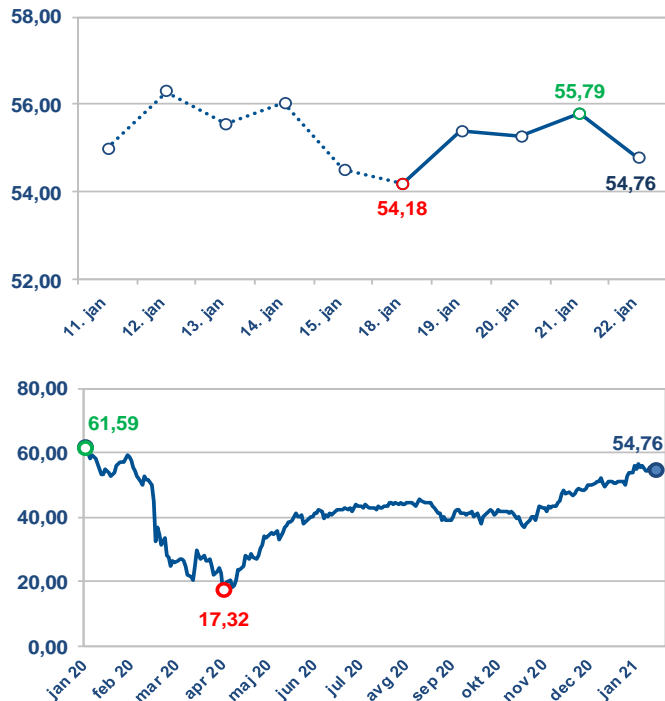
Na rast cene nafte, tokom posmatranog perioda, uticali su sledeći faktori: pridržavanje ograničenja proizvodnje nafte u grupi *OPEC+*, podaci o pojačanoj potražnji i preradi nafte u Kini, očekivanje bržeg ekonomskog oporavka i rasta potražnje za naftom usled optimizma pred inauguraciju Džo Bajdena za predsednika i poruke budućeg sekretara za finansije SAD (Dženet Jelen) da treba nastaviti sa snažnom fiskalnom podrškom. Uticaj na takvo kretanje cene imali su i pad vrednosti USD, kao i oštećenje naftovoda do izvoznog terminala *Es Sider* uz zaustavljanje izvoza nafte zbog sporova oko isplate zarada obezbeđenju u toj i još dve luke u Libiji.

Cena nafte je porasla za 0,48% i na kraju posmatranog perioda je iznosila 54,76 USD/bbl.

Na povremeni pad cene nafte, tokom posmatranog perioda uticali su sledeći faktori: zatvaranja (*lockdown*) ekonomija širom sveta koje ne idu u prilog oporavka potražnje, izveštaji *API* (Američkog instituta za naftu) i *EIA* (Američke agencije za informacije o energetici) o rastu zaliha nafte u SAD, izveštaj kompanije *Baker Hughes* o povećanju broja naftnih bušotina u SAD, kao i „zelena agenda“ novog predsednika SAD koja nije pozitivna vest za naftaše i trgovce naftom (deo plana za borbu protiv klimatskih promena i dovođenje ekonomije na nultu emisiju do 2050. godine).

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.